

**JOINT UNIVERSITIES PRELIMINARY EXAMINATIONS BOARD (JUPEB)
2015 EXAMINATIONS
YORUBA – ART –J129**

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS

1. **Ònìṣà** jẹ ọ̀rọ̀ tí a yá lò láti inú èdè wo?
 - A. Haúsá
 - B. Ìgbò
 - C. Faransé
 - D. Lárúbáwá

2. Àwọn àmì-ohùn wo ni a fi pe **ALUFAA**
 - A. Ìsàlẹ̀ Ìsàlẹ̀ òkè ìsàlẹ̀
 - B. Òkè òkè ìsàlẹ̀ ìsàlẹ̀
 - C. Ààrin ààrin òkè òkè
 - D. Òkè Ìsàlẹ̀ Àrarin oke

3. Àwọn ìró fáwẹ̀lì àyanudíèpè ni
 - A. e ẹ ọ an
 - B. e o ẹ ọ
 - C. ẹ ọ ẹ n ọ n
 - D. i u e o

4. Bátàni sílẹ̀bù inú**AṢENIBÁNIDÁRÒ** ni
 - A. FK-KF-KF-N-KF-KF
 - B. F-KF-KF-KF-KF-KF-KF
 - C. KF-N-KF-KF-N-KF-KF
 - D. F-KF-KF-KF-KF-KF

5. Èwo ni àpẹẹrẹ àyálò ọ̀rọ̀ láti inú èdè Lárúbáwá?
 - A. Ṣinmí
 - B. Káàdi
 - C. Àlùfáà
 - D. Dafidi

6. Ìró ohùn ẹ̀lẹ̀yò̀òròdò ni
 - A. [v]
 - B. [/]
 - C. [^]
 - D. [∅]

7. Àpẹẹrẹ àrànṁó afòró ni
- kúulé
 - tanmóko
 - ẹlẹgàn
 - àgbòòdá
8. Èwo ni àmì fòònù nínú àwọn wònyí?
- //
 - ^
 - v
 - []
9. Da ìró ẹ kọ ní ilànà fónétíki.
- [ɛ]
 - [ɔ]
 - [ɛ]
 - [ɜ]
10. Kọ òrò yí, **Jẹnyò** sílẹ ní ilànà fónétíki.
- [dʒɛ̃jò]
 - [jɛ̃jò]
 - [dɛyọ]
 - [gbɛ̀nyò]
11. Èwo ni ìró kónsónàntì àfúnnpè nínú àwọn wònyí?
- s
 - m
 - r
 - w
12. Ìró kónsónàntì àrànṁupè méjì ti èdè Yorùbá ni –
- r àti s
 - kp àti gb
 - m àti n
 - ş àti s
13. Èwo nínú àwọn wònyí ni iyísódi abèjì?
- Kò tí ì lọ.
 - Ọrẹ mi kọ ni ó kú.
 - Kì í şe èmi ni ò lọ.
 - Kì í şe èmi ni ó lọ.

14. Irú ọ̀rọ̀-ìṣe wo ni ó jẹyọ nínú: ‘**Yétúndé ra eja dín tà.**’?

A. àsínpò

B. ẹlẹlà

C. aláilẹlà

D. gíríkì

15. *fiofio* jẹyọ nípa àpètúnpe ----- nínú **igi náà ga fiofio**

A. afiyehàn

B. afitenumóhàn

C. afolùṣehàn

D. afiṣehàn

16. Ọ̀nà tí a gbà ṣẹdà **ilé-ìwé** ni

A. lílo àfòmó-ìbèrè pẹ̀lú ọ̀rọ̀-ìṣe

B. lílo àfòmó-ìbèrè pẹ̀lú ọ̀rọ̀-orúkọ

C. ṣíṣe àpapọ̀ ọ̀rọ̀-ìṣe méjì

D. ṣíṣe àpapọ̀ ọ̀rọ̀-orúkọ méjì

17. Àpẹẹrẹ̀ àpètúnpe kíkún ni

A. ọ̀sẹ̀sẹ̀

B. ọ̀sẹ̀òsẹ̀

C. ọ̀sòòsẹ̀

D. ọ̀sẹ̀sẹ̀

18. Tóka sí ọ̀rò àpètúnpe ayísòrípadà nínú ìwònyí:
- A. dárádára
 - B. ọ̀mọ̀mọ̀
 - C. tónítóní
 - D. yékéyéké
19. Àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ gbólóhùn àşẹ̀ tààrà ni
- A. Tọ̀ ayé wò.
 - B. Kí a máa lọ.
 - C. Pé kí o wá.
 - D. Mo fẹ́ kí a gbàdúrà.
20. A şédá **ònrórò** nípa lílo àfòmó:
- A. àárín
 - B. ìbẹ̀rẹ̀
 - C. ìparí
 - D. òkè
21. ‘**Adé á ti máa kọ̀rin,**’ ti nínú gbólóhùn yí jẹ̀ àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ -----
- A. Àşẹ̀tán atẹ̀rẹ̀rẹ̀
 - B. Àşẹ̀tán b́arakú
 - C. Àşẹ̀tán ìbẹ̀rẹ̀
 - D. Gbòógì

22. Àpólà wo ni a fàlà sí nínú gbólóhùn **Adé mu emu ògidì ní Ìlá.**?
- A. Àpólà ìṣe
- B. Àpólà orúkọ
- C. Àpólà atókùn
- D. Àpólà àpónlé
23. **Ìwé** jé àbò fún ọ̀rọ̀ wo nínú gbólóhùn yìí: ‘**Akẹ̀kọ̀ọ̀ fẹ̀rà̀n eré ju iwé kíkà lọ.**’?
- A. Ọ̀rọ̀-atókùn
- B. Ọ̀rọ̀-àpónlé
- C. Ọ̀rọ̀-àpẹ̀júwe
- D. Ọ̀rọ̀-ìṣe
24. Èwo ni atọ̀ka awẹ̀ gbólóhùn aṣàpẹ̀júwe?
- A. ni
- B. sí
- C. ó
- D. tí
25. Tọ̀ka sí àpólà atókùn nínú **Délé sọ ọ̀rọ̀ tirẹ̀ ní sọ́kí.**
- A. Délé sọ
- B. Sọ ọ̀rọ̀
- C. Ọ̀rọ̀ tirẹ̀
- D. Ní sọ́kí
26. Lítírésọ̀ dá lórí ibáṣepọ̀ àti ihùwàsí láàrin -----
- A. Èniyàn
- B. Èranko
- C. Kòkòrò
- D. Ewéko

27. Láàárín àwọn wo ni alámò ti wópò jù?
- A. Ìbàràpá
 - B. ìbàdàn
 - C. Èkiti
 - D. Ìjèsà
28. Orin tí ó wà nínú àlò-onítàn ni ó jẹ́ kí a máa pè é ní -----
- A. Àlò àpamò
 - B. alò onítàn
 - C. àlò apagbè
 - D. àlò lásán
29. Ọdún ibálẹ̀ kòòkan lo máa n ní -----
- A. ewu
 - B. ọjó
 - C. ìrí
 - D. ilú
30. Ràrà jẹ́ isàré tí a máa n fí kí èniyàn níbi ayeyẹ láàrin àwọn -----
- A. Ọyó
 - B. Ègbá
 - C. Ìjẹ́bú
 - D. Ọwò
31. Asunràrà kí í -----
- A. Dítẹ̀
 - B. Bẹ̀rù
 - C. Jọba
 - D. Şéké

32. Awọn ọrọ wo ni o maa n wópò nínú rárà?
- A. Ọrọ àbámọ
 - B. Ọrọ àşẹ
 - C. Ọrọ ogbón
 - D. Ọrọ òdì
33. Rárà àwọn ayaba ni
- A. Èkún iyàwó
 - B. Rárà
 - C. Ìjálá
 - D. Yùngbà
34. Kín ni alubàtá kì í şe?
- A. Kì í dákú
 - B. B. Kì í dájó
 - C. Kì í dárin
 - D. Kì í dáşọ
35. Àwọn wo ni a máa n kọ orin ìrẹmọ fún?
- A. Onílù
 - B. Ìkókó
 - C. Egúngún
 - D. Ọrìşà
36. Irú bátàni wo lo wópò nínú orin eré idárayá?
- A. gbígbè
 - B. lílé àti gbígbé
 - C. lílé
 - D. orin

37. Orin òrìṣà wo ni à n kọ ní Ilé-ifẹ?
- Ògògó
 - edi
 - ayeye
 - ìgbàlà
38. Kín ni iṣẹ ònkòwé alátinúdá?
- Ìpèsè
 - Ìṣòtẹ
 - Ìkìlọ
 - Ìdúpẹ
39. Ònkòwé gbòdò ṣẹdà àwọn ẹdà-itàn mìíràn tí yòò ní àjòṣepò pèlú -----
- ẹdà-itàn kékeré
 - olú ẹdà-itàn
 - ẹdà-itàn ọkúnrin
 - ẹdà-itàn obìnrin
40. Ònkòwé n ṣẹdà ẹdà-itàn kọ̀ọ̀kan láti fì -----
- jọba
 - jísé
 - járọ
 - járọ
41. Kín ló máa n wáyé ní ibùdó-itàn?
- ìrírí
 - itàkuròso
 - iṣẹ̀lẹ̀
 - awuyewuye
42. Kín ni irinṣẹ tó ṣe pàtàkì jù lọ fún oníṣẹ-ọ̀nà aláwòmó lítírésò?
- ọ̀rò
 - àpólà
 - gbólóhùn
 - èdè

43. Orúkọ àjùmọ̀jẹ̀ kan tí a fi ké tàbí kà ewi ni -----
- òrò
 - ètò
 - ohùn
 - orin
44. Èdè-ewi jẹ́ irúfẹ́ èdè -----
- tútù
 - lílẹ̀
 - gbẹ̀fẹ́
 - gbígbe
45. Kín ni akéwì gbòdò kókò ní lẹ̀kàn kí ó tó kọ ewi?
- ibùdó-itàn
 - ẹ̀dà-tàn
 - kókó-òrò
 - agbo isẹ̀rẹ̀
46. Itàn tí ònkòwé fi inú rò, tó kọ sílẹ̀ fún igbádùn àwọn ònkàwé ni -----
- itàn-àròsọ
 - itàn ònkòwé
 - itàn iwásẹ̀
 - itàn orírùn
47. Ọ̀kan lára oríṣíí itàn-àròsọ tó wà ni -----
- méríírí
 - àgbélẹ̀rọ
 - asọgbà
 - apààlà
48. Àkòrí orí kííní nínú iwé Ìrèké Oníbùdó ni -----
- Ìlú àlùpàyídà
 - Ìtánforítì
 - Pípàdé àwọn abàmi ẹ̀dà
 - Ìrèké Oníbùdó

49. Dípò ọkùnrin rúgúdú, ta ni Ìrèké Oníbùdó tún rí lónà oko bàbá rẹ?
- A. wèrè
 - B. arẹwà obinrin
 - C. ọkùnrin alákiísà kan
 - D. onişòwò
50. Ìmòrán Ìrèké Oníbùdó fún ẹnì tí a fi iyà jẹ ní òde ayé ni pé kí á -----
- A. gbèsan
 - B. ní sùúru
 - C. ronú dáadáa fún ìgbònyànù
 - D. fa ibínú yọ

YORÚBÁ ESSAY QUESTIONS

YOR 001: Language I: Yorúbá Phonology

1. Jíròrò lórí ànkòò àtí ijẹyọpò fáwẹli èdè Yorúbá. (15 marks)
2. Ẁe ẹkúnrẹrẹ àlàyé lórí sílébù èdè Yorùbá. (15 marks)

YOR 002: Language II: Yorúbá Grammar

3. Fi ọpò àpẹrẹ şàlàyé àtúnpin ìşorí ọrò-orúko lédè Yorùbá? (15 marks)
4. Jíròrò lórí ọrò-arópò orúko lédè Yorùbá. (15 marks)

YOR 003: Literature I: Yorúbá Oral Literature

5. Kọ àpẹrẹ orin “ẹkún iyàwó” kan tí o mò. Kí o sì şe itupalẹ rẹ. (15 marks)
6. Pààlà láàrin lítírẹşò alóhùn àti lítírẹşò àpilẹko. (15 marks)

YOR 004: Literature II: Written Yorúbá Literature

7. Ẁe àlàyé ipa pàtàkì tí àwọn ònkòwé alátínúdá Yorùbá n kó lówùjo. (15 marks)
8. Ojú wo ni Ìşòlá fi wo *Ọrişà* tó n gun àwọn Ònkòwé? (15 marks)